

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 2018
(OR. en)

8411/18

**Διοργανικός φάκελος:
2018/0105 (COD)**

**ENFOPOL 190
JAI 343**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	18 Απριλίου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2018) 213 final
Θέμα:	Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων και την κατάργηση της απόφασης 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2018) 213 final.

συνημμ.: COM(2018) 213 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 17.4.2018
COM(2018) 213 final

2018/0105 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων και την κατάργηση της απόφασης 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου

{SWD(2018) 114 final} - {SWD(2018) 115 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Οι εγκληματικές ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των τρομοκρατών, κινούνται μεταξύ διαφόρων κρατών μελών, και τα περιουσιακά τους στοιχεία, μεταξύ των οποίων τραπεζικοί λογαριασμοί, βρίσκονται συνήθως σε ολόκληρη την ΕΕ ή ακόμη και εκτός των συνόρων της. Χρησιμοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες οι οποίες τους παρέχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν χρήματα μεταξύ διαφόρων τραπεζικών λογαριασμών και σε διάφορα νομίσματα μέσα σε λίγες ώρες.

Η έγκαιρη συλλογή πληροφοριών είναι καίριας σημασίας για τις ποινικές έρευνες σε υποθέσεις σοβαρών εγκλημάτων. Η έλλειψη χρηματοοικονομικών πληροφοριών μπορεί να συνεπάγεται την αδυναμία αξιοποίησης ευκαιριών για τη διερεύνηση σοβαρών εγκλημάτων, την καταπολέμηση εγκληματικών δραστηριοτήτων, την παρεμπόδιση της εκτέλεσης τρομοκρατικών σχεδίων, καθώς και για τον εντοπισμό και τη δέσμευση προϊόντων εγκλήματος. Η έλλειψη πληροφοριών σχετικά με το σύνολο των λογαριασμών που ανήκουν σε έναν ύποπτο ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μερική μόνο δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων, η οποία μπορεί να ενεργήσει ως προειδοποίηση για τον ύποπτο, δίνοντάς του τη δυνατότητα να απομακρύνει στη συνέχεια τα μη εντοπισθέντα κεφάλαια από τους άλλους λογαριασμούς. Πολλές έρευνες καταλήγουν σε αδιέξοδο λόγω της αδυναμίας εξασφάλισης έγκαιρης, ακριβούς και πλήρους πρόσβασης στα σχετικά χρηματοοικονομικά στοιχεία¹.

Οι υφιστάμενοι μηχανισμοί πρόσβασης και ανταλλαγής χρηματοοικονομικών πληροφοριών είναι αργοί σε σύγκριση με τον ταχύ ρυθμό με τον οποίο μπορούν να μεταφέρονται κεφάλαια, τόσο εντός Ευρώπης όσο και παγκοσμίως. Η συγκέντρωση χρηματοοικονομικών πληροφοριών είναι υπερβολικά χρονοβόρα, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματικότητα των ερευνών και των διώξεων. Κρίνεται αναγκαία η αναζήτηση ταχύτερων και αποτελεσματικότερων τρόπων πρόσβασης και ανταλλαγής πληροφοριών για τραπεζικούς λογαριασμούς, χρηματοοικονομικών πληροφοριών και χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Η αύξηση του αριθμού ποινικών ερευνών με επιτυχή έκβαση θα επιφέρει και αύξηση του αριθμού καταδικαστικών αποφάσεων και δημεύσεων περιουσιακών στοιχείων. Η εξέλιξη αυτή θα συμβάλει στην καταπολέμηση εγκληματικών δραστηριοτήτων και στην ενίσχυση της ασφάλειας στα κράτη μέλη και σε ολόκληρη την Ένωση.

Στις 2 Φεβρουαρίου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας², στο οποίο παρουσίασε τον τρόπο με τον οποίο σκόπευε να επιδιώξει την αναβάθμιση της 4ης οδηγίας κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (4AMLD)³. Επιπλέον, στο σχέδιο προβλεπόταν η

¹ Στην έκθεση της Ευρωπόλ με τίτλο «From suspicion to action: converting financial intelligence into greater operational impact» (Από τις υπόνοιες στην ανάληψη δράσης: αξιοποίηση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών για την εξασφάλιση μεγαλύτερου επιχειρησιακού αντίκτυπου), η οποία δημοσιεύτηκε το 2017, επισημαίνονται τα προβλήματα αυτά, καθώς και η ανάγκη βελτίωσης της πρόσβασης των αρχών επιβολής του νόμου σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες.

² COM(2016) 50 final.

³ Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73).

χαρτογράφηση των εμποδίων στην πρόσβαση, την ανταλλαγή και τη χρήση πληροφοριών και στην επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ), κατόπιν της οποίας θα ακολουθούσε η υποβολή νομοθετικών προτάσεων, εάν αυτό θεωρείτο σκόπιμο.

Τον Δεκέμβριο του 2017, οι συννομοθέτες της Ένωσης συμφώνησαν επί σειράς σημαντικών τροποποιήσεων στην 4AMLD [5η οδηγία κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (5AMLD)]. Οι εν λόγω τροποποιήσεις περιλαμβάνουν την υποχρεωτική θέσπιση εθνικών κεντρικών μητρώων τραπεζικών λογαριασμών ή συστημάτων ανάκτησης δεδομένων σε όλα τα κράτη μέλη, στα οποία θα έχουν πρόσβαση οι μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ) και οι αρχές καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Ωστόσο, λόγω της νομικής τους βάσης στο άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι οδηγίες κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες δεν καθορίζουν τις ακριβείς προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι αρχές και οι φορείς των κρατών μελών που έχουν την ευθύνη για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση ή τη δίωξη ποινικών αδικημάτων (στο εξής οι «αρμόδιες αρχές») μπορούν να χρησιμοποιούν χρηματοοικονομικές και άλλες πληροφορίες για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων. Αντιθέτως, οι οδηγίες καλύπτουν κατά κύριο λόγο τις προληπτικές προσπάθειες για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ενώ το κύριο αντικείμενο των υποχρεώσεων που προβλέπουν συνδέεται άμεσα με τις «υπόχρεες οντότητες», δηλαδή τους οικονομικούς φορείς, τις επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες.

Οι περισσότερες αρμόδιες αρχές δεν έχουν επί του παρόντος άμεση πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα των κατόχων τραπεζικών λογαριασμών, οι οποίες τηρούνται στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών ή συστήματα ανάκτησης δεδομένων. Μητρώα και συστήματα αυτού του είδους λειτουργούν σήμερα σε 15 κράτη μέλη, ενώ μόνο σε 6 κράτη μέλη οι αρμόδιες αρχές (και μάλιστα όχι όλες) έχουν άμεση πρόσβαση σε αυτά. Κατά συνέπεια, ζητούν συνήθως τις πληροφορίες είτε μέσω μαζικών αιτημάτων, τα οποία αποστέλλονται σε όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα οικεία κράτη μέλη, είτε μέσω αιτήματος σε ενδιαμέσο φορέα, σε περίπτωση που τους έχει χορηγηθεί έμμεση πρόσβαση.

Η υποβολή μαζικού αιτήματος αναγκάζει την αρμόδια αρχή να περιμένει απάντηση από κάθε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα χωριστά. Αυτό ενέχει τον πραγματικό κίνδυνο σημαντικών καθυστερήσεων οι οποίες μπορεί να αποβούν εις βάρος των ποινικών ερευνών. Επιπλέον, έχει επιπτώσεις στη διασυνοριακή συνεργασία. Ο χρόνος που απαιτείται για την απόκτηση χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τράπεζες στα διάφορα κράτη μέλη συχνά ποικίλλει και μπορεί να προκαλέσει περαιτέρω καθυστερήσεις στη συνεργασία. Σύμφωνα με το άρθρο 32α παράγραφος 4 της 5AMLD, η Επιτροπή υποχρεούται, έως τον Ιούνιο του 2020, να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση στην οποία θα αξιολογείται το ενδεχόμενο μελλοντικής διασύνδεσης των κεντρικών μητρώων τραπεζικών λογαριασμών. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει την αξιολόγησή της και τις σχετικές διαπιστώσεις έως τα μέσα του 2019.

Ως εκ τούτου, στην παρούσα πρόταση προβλέπεται η άμεση πρόσβαση των αρμόδιων αρχών στα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών ή συστήματα ανάκτησης δεδομένων. Στις αρμόδιες αρχές για τις οποίες προβλέπεται η χορήγηση πρόσβασης περιλαμβάνονται επίσης οι φορολογικές αρχές και οι αρχές για την καταπολέμηση της διαφθοράς υπό την

ιδιότητά τους ως φορέων αρμόδιων για τη διεξαγωγή ποινικών ερευνών δυνάμει του εθνικού δικαίου. Περιλαμβάνονται επίσης οι υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες είναι αρμόδιες για την ανίχνευση και τον προσδιορισμό περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εγκληματικές ενέργειες, με σκοπό την πιθανή δέσμευση και δήμευσή τους. Για να διασφαλιστεί ότι «το έγκλημα δεν αποφέρει έσοδα» και ότι οι εγκληματίες θα στερούνται τα κέρδη τους⁴, είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί ότι παρέχονται στις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων κατάλληλα εργαλεία πρόσβασης στις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Έμμεση πρόσβαση θα παρασχεθεί επίσης στην Ευρωπόλ μέσω των εθνικών μονάδων των κρατών μελών. Η Ευρωπόλ δεν διεξάγει ποινικές έρευνες, αλλά παρέχει στήριξη στις ενέργειες των κρατών μελών. Η έλλειψη πρόσβασης σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και συστήματα ανάκτησης δεδομένων, στερεί από την Ευρωπόλ τη δυνατότητα να αξιοποιήσει πλήρως τις αναλυτικές ικανότητες που διαθέτει. Οι περιορισμοί αυτοί επισημάνθηκαν και επεξηγήθηκαν στην έκθεση της Ευρωπόλ με τίτλο «From suspicion to action», η οποία δημοσιεύτηκε το 2017.

Όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ καθώς και μεταξύ των ΜΧΠ και των αρμόδιων αρχών, παρά το γεγονός ότι ρυθμίζεται ήδη βάσει της 4ης οδηγίας κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (4AMLD), τόσο οι ΜΧΠ όσο και οι αρμόδιες αρχές εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια στην μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Τον Δεκέμβριο του 2016, οι 28 ΜΧΠ⁵ εντός της ΕΕ παρουσίασαν κοινή έκθεση χαρτογράφησης για τον προσδιορισμό των εν λόγω εμποδίων και την υποβολή προτάσεων για την επίλυσή τους. Στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ, το οποίο δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2017⁶, γίνεται απολογισμός των αποτελεσμάτων της έκθεσης χαρτογράφησης και προσδιορίζονται τα ζητήματα που θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν μέσω παροχής καθοδήγησης και ενίσχυσης της συνεργασίας στο πλαίσιο των εργασιών της πλατφόρμας ΜΧΠ της ΕΕ, καθώς και άλλα θέματα για τα οποία απαιτούνται ενδεχομένως κανονιστικές λύσεις.

Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε τη λύπη του για «την απουσία μεγαλύτερης εναρμόνισης στις προσεγγίσεις των κρατών μελών ως προς την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος» και ζήτησε σε αυτό το πλαίσιο από την Ένωση να ανταποκριθεί στην ανάγκη αποτελεσματικότερης ανταλλαγής πληροφοριών και στενότερου συντονισμού μεταξύ των οικείων εθνικών αρχών, με στόχο την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση της απαιτούμενης ενωσιακής νομοθεσίας.

Κατά συνέπεια, η παρούσα πρόταση προβλέπει μέτρα για τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών με σκοπό την αποτελεσματικότερη πρόληψη και καταπολέμηση σοβαρών εγκλημάτων, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο.

⁴ Στην έκθεση με τίτλο «Does crime still pay?: criminal asset recovery in the EU» (Αποδίδει ακόμη το έγκλημα; Ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων προϊόντων εγκλήματος στην ΕΕ) (2016), η Ευρωπόλ εκτίμησε ότι, κατά την περίοδο μεταξύ 2010 και 2014, η αξία των δεσμευθέντων ή κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανερχόταν στο 2,2 % των εκτιμώμενων εσόδων από εγκληματικές ενέργειες, ενώ η αξία των δемеυθέντων περιουσιακών στοιχείων αντιστοιχούσε περίπου στο 1,1 % των εν λόγω εκτιμώμενων εσόδων. <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/does-crime-still-pay>

⁵ Οι ΜΧΠ είναι λειτουργικά ανεξάρτητες και αυτόνομες μονάδες με την εξουσία και την ικανότητα να λαμβάνουν αυτόνομες αποφάσεις να αναλύουν, να ζητούν και να κοινοποιούν τις αναλύσεις τους στις αρμόδιες αρχές, όταν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συναφή βασικά εγκλήματα ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

⁶ SWD(2017) 275.

Ειδικότερα, ενισχύει την έγκαιρη πρόσβαση των αρμόδιων αρχών στις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών ή συστήματα ανάκτησης δεδομένων, όπως θεσπίζονται με την 4AMLD. Διατηρεί επίσης υψηλό επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδιαίτερα όσον αφορά το δικαίωμα στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και μειώνει τον διοικητικό φόρτο που συνεπάγεται η διαδικασία μαζικών αιτημάτων, τόσο για τις αρμόδιες αρχές όσο και για τον τραπεζικό τομέα. Η άμεση πρόσβαση αποτελεί την ταχύτερη μορφή πρόσβασης σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες.

Η πρόταση διευκολύνει επίσης τη συνεργασία τόσο μεταξύ των ΜΧΠ όσο και μεταξύ των ΜΧΠ και των αρμόδιων αρχών. Καθορίζει το είδος των πληροφοριών (χρηματοοικονομικές πληροφορίες, χρηματοοικονομική ανάλυση, πληροφορίες σχετικές με την επιβολή του νόμου) τις οποίες μπορούν να ζητούν οι αρμόδιες αρχές και οι ΜΧΠ αντίστοιχα, καθώς και τον πλήρη κατάλογο των ποινικών αδικημάτων για τα οποία κάθε αρχή δύναται να ανταλλάσσει πληροφορίες, πάντα βάσει κατά περίπτωση εξέτασης, δηλαδή για την εκάστοτε υπόθεση που ερευνάται. Προβλέπει τις προθεσμίες εντός των οποίων οι ΜΧΠ θα πρέπει να ανταλλάσσουν τις πληροφορίες και επιβάλλει την υποχρέωση χρήσης ασφαλούς διαύλου επικοινωνίας για τη βελτίωση και την επιτάχυνση των ανταλλαγών τους. Τέλος, απαιτεί από τα κράτη μέλη να ορίσουν όλες τις αρμόδιες αρχές που θα έχουν δικαίωμα να ζητούν πληροφορίες. Διασφαλίζει ευρύτερη και αποτελεσματικότερη αλλά ταυτόχρονα και αναλογική ανταλλαγή πληροφοριών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή τονίζει την ανάγκη να παρέχονται στις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών επαρκείς πόροι για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, όπως απαιτείται βάσει της 4AMLD. Επιπλέον, κατ' εφαρμογή του άρθρου 65 παράγραφος 2 της 5AMLD, έως τον Ιούνιο του 2019, η Επιτροπή θα αξιολογήσει το πλαίσιο συνεργασίας των ΜΧΠ με τρίτες χώρες, καθώς και τα εμπόδια και τις ευκαιρίες όσον αφορά την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας θέσπισης σχετικού μηχανισμού συντονισμού και υποστήριξης.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση οδηγίας εντάσσεται στο πλαίσιο, αφενός, του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια, το οποίο εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2015⁷ και στο οποίο ζητούνταν η λήψη πρόσθετων μέτρων για την παρακώλυση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, και, αφετέρου, του επακόλουθου σχεδίου δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, οι οδηγίες 4AMLD και 5AMLD στηρίζονται σε νομική βάση της εσωτερικής αγοράς και καλύπτουν τις προληπτικές προσπάθειες για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει και αξιοποιεί το προληπτικό σκέλος των οδηγιών κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και ενισχύει το νομικό πλαίσιο από πλευράς αστυνομικής συνεργασίας.

Επιπλέον, η παρούσα πρόταση οδηγίας ενισχύει και διαμορφώνει το πλαίσιο ποινικού δικαίου της Ένωσης όσον αφορά την καταπολέμηση σοβαρών ποινικών αδικημάτων, ιδίως τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/794 για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ)⁸.

⁷ COM(2015) 185 final της 28ης Απριλίου 2015.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η προτεινόμενη οδηγία συνάδει με τους σκοπούς πολιτικής που επιδιώκει η Ένωση, και ειδικότερα με το μεταρρυθμισμένο καθεστώς προστασίας δεδομένων, όπως απορρέει από την οδηγία (ΕΕ) 2016/680, και εναρμονίζεται με τη συναφή νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία συνάδει επίσης με τους στόχους για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης, και ειδικότερα της ενιαίας αγοράς πληρωμών με σκοπό τη δημιουργία ασφαλέστερων και περισσότερο καινοτόμων υπηρεσιών πληρωμών σε ολόκληρη την ΕΕ, δηλαδή με τους κανόνες που θεσπίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/2366⁹.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η σχετική εξουσία ανατίθεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 87 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, οι οποίες επιτρέπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση να λαμβάνει μέτρα για την ανάπτυξη αστυνομικής συνεργασίας στην οποία συμμετέχουν όλες οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών (συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών και τελωνειακών αρχών και άλλων ειδικευμένων αρχών επιβολής του νόμου), ιδιαίτερα όσον αφορά τη συλλογή, αποθήκευση και ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών στον τομέα της πρόληψης ή της εξακρίβωσης αξιόποινων πράξεων ή της διερεύνησής τους [στοιχείο α)], καθώς και τις κοινές τεχνικές έρευνας όσον αφορά την εξακρίβωση σοβαρών μορφών οργανωμένου εγκλήματος [στοιχείο β)].

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Σύμφωνα με το άρθρο 67 της ΣΛΕΕ, στόχος της Ένωσης είναι να παρέχει στους πολίτες υψηλό επίπεδο ασφάλειας μέσω της πρόληψης και της καταπολέμησης της εγκληματικότητας. Μέτρα σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει να λαμβάνονται στον τομέα αυτό μόνον εάν –και κατά το μέτρο που– ο εν λόγω στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα από την Ένωση.

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), οι στόχοι της πρότασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, συνεπώς, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης. Η πρόταση δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, βάσει της παρούσας πρότασης, τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να θεσπίζουν ή να διατηρούν μέτρα τα οποία είναι αυστηρότερα από τα μέτρα που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης.

Οι δράστες ποινικών αδικημάτων συχνά κινούνται μεταξύ διαφόρων κρατών μελών. Ειδικότερα, οι ομάδες οργανωμένου εγκλήματος συγκροτούνται συχνά σε διεθνή κλίμακα και δρουν χρησιμοποιώντας χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε διασυνοριακό επίπεδο. Λόγω του διεθνικού χαρακτήρα τους, οι τρομοκρατικές και εγκληματικές απειλές έχουν αντίκτυπο στην ΕΕ συνολικά και, ως εκ τούτου, απαιτείται να αντιμετωπιστούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι εγκληματίες μπορούν να εκμεταλλεύονται και να επωφελούνται πράγματι από

(Ευρώπoλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ.

⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ.

την απουσία –ή τη μη αποδοτική χρήση– χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές.

Σκοπός της Ένωσης είναι να δημιουργήσει προστιθέμενη αξία με την παροχή εναρμονισμένης προσέγγισης, η οποία θα ενισχύσει την εγχώρια και διασυνοριακή συνεργασία κατά τη διεξαγωγή χρηματοοικονομικών ερευνών σχετικά με σοβαρά εγκλήματα και την τρομοκρατία. Επιπλέον, η ανάληψη δράσης στο επίπεδο της Ένωσης θα συμβάλει στην εξασφάλιση εναρμονισμένων διατάξεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την προστασία δεδομένων, ενώ εάν τα κράτη μέλη αναλάβουν τη θέσπιση νομοθεσίας ανεξάρτητα, θα είναι δύσκολο να επιτευχθεί εναρμονισμένο επίπεδο εγγυήσεων.

• **Αναλογικότητα**

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της ΣΕΕ, η παρούσα πρόταση περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία και αναλογικά μέτρα για τη διευκόλυνση της χρήσης και της ανταλλαγής συναφών χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών από τις δημόσιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με καθήκοντα προστασίας των πολιτών της Ένωσης.

Στόχος της προτεινόμενης πρωτοβουλίας είναι να χορηγηθεί σε ορισμένες αρχές άμεση πρόσβαση στα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και συστήματα ανάκτησης δεδομένων. Επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να ορίζουν, μεταξύ των οικείων αρμόδιων αρχών για την πρόληψη, διερεύνηση, ανίχνευση ή δίωξη ποινικών αδικημάτων, τις αρμόδιες αρχές που εξουσιοδοτούνται να έχουν πρόσβαση και δυνατότητα αναζήτησης στα εν λόγω μητρώα. Στις αρχές αυτές συμπεριλαμβάνονται οι υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και οι εθνικές μονάδες της Ευρωπόλ. Επιπλέον, στην Ευρωπόλ θα χορηγηθεί έμμεση πρόσβαση, μόνο βάσει κατά περίπτωση εξέτασης, στις πληροφορίες που τηρούνται στα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και συστήματα ανάκτησης δεδομένων, ώστε να είναι σε θέση να εκτελεί τα καθήκοντά της σύμφωνα με την εντολή της.

Πρόσβαση στα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και συστήματα ανάκτησης δεδομένων θα χορηγείται αποκλειστικά και μόνο για περιορισμένο σύνολο πληροφοριών (π.χ. ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, αριθμός τραπεζικού λογαριασμού του κατόχου), οι οποίες είναι απολύτως αναγκαίες για τον εντοπισμό των τραπεζών στις οποίες τηρεί τραπεζικούς λογαριασμούς το πρόσωπο που αποτελεί αντικείμενο της εκάστοτε έρευνας. Οι αρχές δεν θα έχουν πρόσβαση ούτε στο περιεχόμενο των τραπεζικών λογαριασμών ούτε στο υπόλοιπο των λογαριασμών ή στα στοιχεία των συναλλαγών. Στις περισσότερες περιπτώσεις, μετά τον εντοπισμό του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος στο οποίο τηρεί λογαριασμό το πρόσωπο που αποτελεί αντικείμενο έρευνας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να προσεγγίσουν το αντίστοιχο ίδρυμα και να ζητήσουν περαιτέρω πληροφορίες, π.χ. κατάλογο των συναλλαγών (συνήθως βάσει άδειας χορηγηθείσας από δικαστική αρχή).

Τα προτεινόμενα μέτρα δεν θα επιφέρουν καμία αλλαγή στα βασικά καθήκοντα ή στο οργανωτικό καθεστώς των ΜΧΠ, οι οποίες θα συνεχίσουν να ασκούν τα ίδια καθήκοντα, όπως καθορίζονται στην ήδη ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Η πρόταση διευκολύνει τόσο τη συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ όσο και τη συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ και των αρμόδιων αρχών. Το εν λόγω πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών λειτουργεί υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και περιορίζεται σε συγκεκριμένες εγκληματικές πράξεις (νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και βασικά αδικήματα, χρηματοδότηση της τρομοκρατίας), καθώς και σε σοβαρά εγκλήματα. Περιλαμβάνει σειρά εγγυήσεων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πάντα με σκοπό τη βελτίωση της εγχώριας και της διασυνοριακής συνεργασίας

και ανταλλαγής πληροφοριών, καθώς και την αποτροπή των εγκληματιών από το να εκμεταλλεύονται προς όφελός τους τις διαφορές που υφίστανται μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών. Οι περιπτώσεις και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται η ανταλλαγή χρηματοοικονομικών δεδομένων περιορίζονται επίσης σε εξαντλητικό κατάλογο αρμόδιων αρχών. Οι εν λόγω αρμόδιες αρχές θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε χρηματοοικονομικά δεδομένα και να προβαίνουν στην ανταλλαγή τους μόνο για ποινικά αδικήματα που περιλαμβάνονται σε προκαθορισμένο κατάλογο και με την επιφύλαξη των εθνικών διαδικαστικών εγγυήσεων και των εγγυήσεων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η παρούσα πρόταση λαμβάνει τη μορφή οδηγίας ώστε να θεσπιστεί μόνον ο στόχος που πρέπει να επιτύχουν τα κράτη μέλη και να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να καταρτίσουν δικούς τους νόμους σχετικά με τον τρόπο επίτευξης του εν λόγω στόχου. Η χρήση άλλων μέσων δεν θα ήταν κατάλληλη, διότι σκοπός του μέτρου είναι η προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά τις αρχές στις οποίες χορηγείται πρόσβαση στα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και συστήματα ανάκτησης δεδομένων. Επομένως, οποιαδήποτε άλλη νομική πράξη πλην της οδηγίας θα ήταν ακατάλληλη.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Όσον αφορά την πρόσβαση των αρμόδιων αρχών σε κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών

Σχετικά με την παρούσα πρόταση, η Επιτροπή προέβη σε διαβούλευση με τις ακόλουθες αρχές: τις αρχές επιβολής του νόμου, τις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, τις εθνικές αρχές που διερευνούν υποθέσεις διαφθοράς και οικονομικού εγκλήματος, τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, την OLAF και την Ευρωπόλ, τις εθνικές αρχές προστασίας των δεδομένων και τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ), τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τραπεζικές ενώσεις σε εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο, τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των υφιστάμενων κεντρικών μητρώων τραπεζικών λογαριασμών και συστημάτων ανάκτησης δεδομένων (ή στις οποίες έχει ανατεθεί η ανάπτυξή τους σε περίπτωση που δεν έχουν ακόμη συσταθεί) και το ευρύ κοινό.

Στις μεθόδους και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν περιλαμβάνονται τα εξής:

- η διαβούλευση σχετικά με την αρχική εκτίμηση επιπτώσεων (η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 9 Αυγούστου 2017 έως τις 6 Σεπτεμβρίου 2017 στο πλαίσιο της οποίας όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους)·
- δημόσια διαβούλευση (ανοικτή για την υποβολή παρατηρήσεων από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη επί 12 εβδομάδες, από τις 17 Οκτωβρίου 2017 έως τις 9 Ιανουαρίου 2018)·
- στοχευμένη έρευνα, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2016 και απευθυνόταν στις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και στις αρχές των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της διαφθοράς·

- συνεδρίαση εμπειρογνομόνων σχετικά με τη διεύρυνση της πρόσβασης των αρχών επιβολής του νόμου στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 25-26 Οκτωβρίου 2017·
- σε συνέχεια της συνεδρίασης εμπειρογνομόνων σχετικά με τη διεύρυνση της πρόσβασης των αρχών επιβολής του νόμου στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών, η Επιτροπή απέστειλε πρόσθετες ερωτήσεις σε διάφορες αντιπροσωπείες·
- διαβούλευση με τις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης του δικτύου των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων που έχουν οριστεί στην ΕΕ, η οποία διενεργήθηκε στις 12-13 Δεκεμβρίου 2017·
- συνεδρίαση υψηλού επιπέδου για την αξιολόγηση της ανάγκης λήψης πρόσθετων μέτρων με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες – 20 Νοεμβρίου 2017·
- συνεδρίαση για τη συζήτηση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ και των αρχών επιβολής του νόμου, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 6-7 Μαρτίου 2018.

Όσον αφορά την πρόσβαση στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών, οι αρχές επιβολής του νόμου εξέφρασαν την πλήρη στήριξή τους για την πρωτοβουλία και διαβεβαίωσαν ότι:

- η ταχεία πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς είναι καίριας σημασίας για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους·
- η τρέχουσα πρακτική της υποβολής «μαζικών αιτημάτων» δεν είναι καθόλου ικανοποιητική από πλευράς «αποδοτικότητας»· συνεπάγεται σημαντικό διοικητικό φόρτο, τόσο για τις τράπεζες όσο και για τις ίδιες, και επιβραδύνει τις έρευνες·
- αναπτύσσονται διαφορετικές προσεγγίσεις στα κράτη μέλη όσον αφορά την πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου. Σε ορισμένα κράτη μέλη παρέχεται πρόσβαση σε διάφορες αστυνομικές αρχές, στις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και σε υπηρεσίες για την καταπολέμηση της διαφθοράς, ενώ σε κάποια άλλα όχι.

Οι τραπεζικές ενώσεις επανέλαβαν την πλήρη δέσμευσή τους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ισχυρίστηκαν ότι:

- η απόφαση σχετικά με το αν ένα σύστημα θα πρέπει να είναι κεντρικό ή αποκεντρωμένο πρέπει να λαμβάνεται σε εθνικό επίπεδο·
- στην πρωτοβουλία θα πρέπει να ληφθεί η δέουσα μέριμνα ώστε να μην θίγονται τα θεμελιώδη δικαιώματα των προσώπων όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής.

Ο ΕΕΠΔ και οι εθνικές αρχές προστασίας των δεδομένων τόνισαν ότι:

- η πρακτική της αποστολής μαζικών αιτημάτων δεν είναι ικανοποιητική από πλευράς προστασίας των δεδομένων·

- κρίνεται αναγκαία η ισχυρή αιτιολόγηση της διεύρυνσης της πρόσβασης και πρέπει να παρασχεθούν οι απαιτούμενες εγγυήσεις·
- κάθε μελλοντική νομοθετική πρόταση πρέπει να συνάδει πλήρως με το ευρωπαϊκό πλαίσιο προστασίας δεδομένων.

Τα στοιχεία αυτά λήφθηκαν δεόντως υπόψη κατά την κατάρτιση της πρότασης.

Όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ΜΧΠ και των αρμόδιων αρχών

Διαβούλευση με τις ΜΧΠ και τις αρμόδιες αρχές

Τον Μάρτιο του 2018, η Επιτροπή διοργάνωσε συνεδρίαση για τη συζήτηση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ και των αρχών επιβολής του νόμου. Πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα κράτη μέλη, τα οποία υπέβαλαν στοιχεία σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα:

- i) πρόσβαση των ΜΧΠ στις πληροφορίες των αρχών επιβολής του νόμου σε εθνικό επίπεδο, στο πλαίσιο της οποίας φαίνεται ότι όλες οι ΜΧΠ έχουν πρόσβαση, άμεση ή έμμεση (μέσω αξιωματικών συνδέσμων της αστυνομίας που είναι τοποθετημένοι στις ΜΧΠ). Η κυριότερη διαφορά μεταξύ των κρατών μελών συνίσταται στο είδος των πληροφοριών στις οποίες έχουν πρόσβαση οι ΜΧΠ. Οι ΜΧΠ αναγνώρισαν τη σημασία της εναρμόνισης όσον αφορά το είδος των πληροφοριών στις οποίες έχουν πρόσβαση·
- ii) πρόσβαση των αρμόδιων αρχών σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες μέσω των ΜΧΠ, στο πλαίσιο της οποίας φαίνεται ότι καμία ΜΧΠ δεν παρέχει στις αρμόδιες αρχές άμεση πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων της. Ωστόσο, οι αστυνομικές ΜΧΠ είναι σε θέση να ανταποκρίνονται εύκολα σε αιτήματα παροχής πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές. Αυτό δεν είναι το ίδιο εύκολο και για τις διοικητικές ΜΧΠ·
- iii) διαγώνια συνεργασία, δηλαδή συνεργασία μεταξύ μιας ΜΧΠ σε ένα κράτος μέλος με τις αρμόδιες αρχές σε άλλο κράτος μέλος, η οποία μπορεί να είναι άμεση ή έμμεση (π.χ. μέσω της ΜΧΠ του κράτους μέλους των αιτουσών αρμόδιων αρχών), στο πλαίσιο της οποίας όλα τα κράτη μέλη αντιτάχθηκαν στην ιδέα της άμεσης διαγώνιας συνεργασίας, ενώ τάχθηκαν όλα υπέρ της έμμεσης διαγώνιας συνεργασίας·
- iv) συνεργασία με την Ευρώπη, στο πλαίσιο της οποίας 8 ΜΧΠ ανταλλάσσουν ήδη πληροφορίες με την Ευρώπη. Οι ΜΧΠ εκδήλωσαν εν γένει ενδιαφέρον για την ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρώπη, υπό την προϋπόθεση ότι οι ανταλλαγές θα είναι αμοιβαίες.

• **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Πραγματοποιήθηκε μια προσπάθεια χαρτογράφησης εντός της πλατφόρμας ΜΧΠ για τον προσδιορισμό των πρακτικών εμποδίων που δυσχεραίνουν την πρόσβαση, ανταλλαγή και χρήση των πληροφοριών, καθώς και την επιχειρησιακή συνεργασία, με στόχο να υπάρξουν αποτελέσματα πριν από το τέλος του 2016.

Η διαβούλευση ξεκίνησε με τη διεξαγωγή διαδικτυακής έρευνας «EUSurvey», η οποία δρομολογήθηκε στις 14 Απριλίου 2016 για τη συγκέντρωση πληροφοριών από τις ΜΧΠ. Η έρευνα αυτή χωριζόταν σε εννέα θεματικούς τομείς, οι οποίοι εκτείνονταν από τα εγχώρια χαρακτηριστικά των ΜΧΠ έως τη δυνατότητα ανάπτυξης συνεργασίας μεταξύ ΜΧΠ, στις διάφορες μορφές της, και περιλάμβανε 290 ερωτήσεις.

Η τελική έκθεση, η οποία εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2016, είναι διαθέσιμη στο κοινό στον ιστότοπο για το «Μητρώο ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής και άλλων παρεμφερών

οργάνων» ως παράρτημα των πρακτικών της 31ης συνεδρίασης της πλατφόρμας ΜΧΠ της ΕΕ, στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=EL>.

Η Επιτροπή βασίστηκε επίσης σε έκθεση της ομάδας χρηματοοικονομικών πληροφοριών της Ευρωπόλ με τίτλο «From suspicion to action: converting financial intelligence into greater operational impact», η οποία εκδόθηκε το 2017.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η παρούσα πρόταση υποστηρίζεται από εκτίμηση επιπτώσεων, στο πλαίσιο της οποίας αξιολογήθηκαν οι τρόποι επέκτασης της πρόσβασης σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες ώστε να χορηγηθεί πρόσβαση και σε αρχές που είναι αρμόδιες για τη διερεύνηση εγκληματικών πράξεων και εξετάστηκαν δύο ζητήματα: το ζήτημα της πρόσβασης των αρμόδιων αρχών στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών ή συστήματα ανάκτησης και το ζήτημα της βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των αρμόδιων αρχών.

Στις 31 Ιανουαρίου 2018 υποβλήθηκε έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου, η οποία εξέδωσε θετική γνώμη με επιφυλάξεις στις 26 Μαρτίου 2018.

Στην εκτίμηση επιπτώσεων εξετάστηκαν οι ακόλουθες επιλογές:

- (1) Επιλογή αναφοράς.
- (2) Μη νομοθετική επιλογή – Επιλογή 0.
- (3) Νομοθετικές επιλογές:
 - Η επιλογή Α αφορούσε τα είδη εγκληματικών πράξεων για την πρόληψη και την καταπολέμηση των οποίων οι αρμόδιες αρχές θα έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και θα τις ανταλλάσσουν.

Η επιλογή Α.1 περιοριζόταν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Η επιλογή Α.2 περιοριζόταν στην πρόληψη και την καταπολέμηση των ευρωεγκλημάτων.

Η επιλογή Α.3 περιοριζόταν στην πρόληψη και την καταπολέμηση σοβαρών εγκλημάτων σύμφωνα με τον κανονισμό για την Ευρωπόλ.
 - Στην επιλογή Β εξετάζονταν οι τρόποι πρόσβασης στα δεδομένα.

Η επιλογή Β.1 αφορούσε τους τρόπους πρόσβασης των αρμόδιων αρχών στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών, με την πρόβλεψη άμεσης πρόσβασης στην επιλογή Β.1.α και την πρόβλεψη έμμεσης πρόσβασης στην επιλογή Β.1.β.

Η επιλογή Β.2 αφορούσε τους τρόπους πρόσβασης των αρμόδιων αρχών σε όλες τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες, με την πρόβλεψη άμεσης πρόσβασης σε πληροφορίες από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην επιλογή Β.2.α και την πρόβλεψη έμμεσης πρόσβασης μέσω των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών στην επιλογή Β.2.β.

Η επιλογή Β.3 αφορούσε την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και την υποβολή αιτημάτων παροχής

πληροφοριών από τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο της οποίας στην επιλογή Β.3.α εξεταζόταν η θέσπιση άμεσης συνεργασίας, ενώ στην επιλογή Β.3.β εξεταζόταν το ενδεχόμενο σύστασης κεντρικής ΜΧΠ της ΕΕ.

- Στην επιλογή Γ εξετάζονταν οι κατηγορίες των αρχών που θα επωφεληθούν από την πρόσβαση και την ανταλλαγή πληροφοριών. Η επιλογή Γ.1 περιλάμβανε τις αρμόδιες αρχές της οδηγίας για την προστασία των δεδομένων από τις αστυνομικές αρχές, ενώ η επιλογή Γ.2 διεύρυνε τη συνεργασία με άλλες αρχές, κυρίως τις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, την Ευρωπόλ και την OLAF.

Οι επιλογές αξιολογήθηκαν με βάση τις οικονομικές, τις κοινωνικές και τις σχετικές με τα θεμελιώδη δικαιώματα επιπτώσεις τους.

Στην παρούσα πρόταση αποτυπώνονται οι προτιμώμενες επιλογές πολιτικής που εξετάστηκαν στην εκτίμηση επιπτώσεων.

Η προτιμώμενη επιλογή, όσον αφορά την πρόσβαση στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών, είναι η θέσπιση νομοθετικής πράξης της ΕΕ η οποία θα παρέχει άμεση πρόσβαση στις αρμόδιες αρχές. Η πρόσβαση αυτή θα πρέπει να παρέχεται για τους σκοπούς των ποινικών ερευνών που διεξάγονται για όλες τις μορφές σοβαρών εγκλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού για την Ευρωπόλ. Η πρόσβαση της Ευρωπόλ θα πρέπει να είναι έμμεση, αλλά οι έρευνες που υποστηρίζονται από την Ευρωπόλ θα επωφελούνται επίσης από πρόσβαση σε πληροφορίες που τηρούνται στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών.

Άμεση πρόσβαση στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και συστήματα ανάκτησης επιτρέπεται βάσει της προτιμώμενης επιλογής, δεδομένου ότι τα εν λόγω μητρώα περιέχουν περιορισμένες πληροφορίες. Η παρέμβαση στο δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα διατηρηθεί στο ελάχιστο δυνατό στο πλαίσιο της προτιμώμενης επιλογής. Τα δικαιώματα πρόσβασης περιορίζονται και χορηγούνται αποκλειστικά και μόνο στις αρχές που απαιτείται σε κάθε περίπτωση και με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η αρχή της αναλογικότητας όσον αφορά την παρέμβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Η προτιμώμενη επιλογή θα περιλαμβάνει επίσης διατάξεις για τη διευκόλυνση των ανταλλαγών δεδομένων, τόσο μεταξύ των ΜΧΠ όσο και μεταξύ των ΜΧΠ και των αρμόδιων αρχών σε αμοιβαία βάση. Επιπλέον, προβλέπεται η ρύθμιση της δυνατότητας της Ευρωπόλ να ζητεί επίσης πληροφορίες από τις ΜΧΠ. Λαμβανομένου υπόψη του ευαίσθητου χαρακτήρα των πληροφοριών, η προτιμώμενη επιλογή προβλέπει αυστηρές εγγυήσεις για την προστασία των δεδομένων.

• **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Τον Οκτώβριο του 2000 εκδόθηκε η απόφαση 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών. Το αντικείμενο της εν λόγω απόφασης του Συμβουλίου ρυθμίζεται από άλλες πράξεις της Ένωσης και, ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη απόφαση του Συμβουλίου δεν προσδίδει πλέον προστιθέμενη αξία. Για τον λόγο αυτό, η παρούσα πρόταση καταργεί την απόφαση.

• **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Με την παρούσα πρωτοβουλία θα παρασχεθεί στις αρμόδιες αρχές πρόσβαση σε μηχανισμούς οι οποίοι συγκεντρώνουν σε κεντρικό επίπεδο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν φυσικά πρόσωπα ή από τους οποίους μπορούν να ανακτηθούν

δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Η δυνατότητα αυτή θα έχει επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων. Ειδικότερα, θα συνιστά παρέμβαση στο δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και στο δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία κατοχυρώνονται, αντίστοιχα, με τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Όσον αφορά το δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής δυνάμει του άρθρου 7 του Χάρτη, παρότι η έκταση των επιπτώσεων είναι σημαντική λόγω του αριθμού των ατόμων που θα επηρεαστούν, η παρέμβαση θα είναι σχετικά περιορισμένη όσον αφορά τον βαθμό σοβαρότητάς της, διότι στα δεδομένα για τα οποία παρέχεται δυνατότητα πρόσβασης και αναζήτησης δεν περιλαμβάνονται οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές ή το υπόλοιπο των λογαριασμών. Περιλαμβάνεται περιορισμένο σύνολο πληροφοριών (π.χ. ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, αριθμός τραπεζικού λογαριασμού του κατόχου), οι οποίες είναι απολύτως αναγκαίες για τον εντοπισμό των τραπεζών στις οποίες τηρεί τραπεζικούς λογαριασμούς το πρόσωπο που αποτελεί αντικείμενο της εκάστοτε έρευνας.

Όσον αφορά το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει του άρθρου 8 του Χάρτη, οι πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και άλλα είδη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα σύμφωνα με την παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις της οδηγίας για την προστασία των δεδομένων από τις αστυνομικές αρχές.

Η πρόταση προσδιορίζει τους σκοπούς της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και απαιτεί την κατάρτιση καταλόγου των ορισθεισών αρμόδιων αρχών που έχουν το δικαίωμα να ζητούν πληροφορίες. Οι ανταλλαγές πληροφοριών θα περιορίζονται βάσει κατά περίπτωση εξέτασης, δηλαδή θα πραγματοποιούνται μόνον όταν είναι χρήσιμες σε συγκεκριμένες υποθέσεις για τους σκοπούς της καταπολέμησης προκαθορισμένων σοβαρών ποινικών αδικημάτων που περιλαμβάνονται σε εξαντλητικό κατάλογο.

Η πρόταση προβλέπει επίσης ειδικές διατάξεις σχετικά με τις καταχωρίσεις, τα αρχεία των αιτημάτων παροχής πληροφοριών, τους περιορισμούς των δικαιωμάτων και την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα («ευαίσθητα δεδομένα»).

Μέσω των ευρωπαϊκών εθνικών μονάδων, θα χορηγηθεί επίσης στην Ευρωπαϊκή έμμεση πρόσβαση στις πληροφορίες που τηρούνται στα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και στα συστήματα ανάκτησης δεδομένων, ενώ θα της παρασχεθεί επίσης η δυνατότητα ανταλλαγής δεδομένων με τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών για τους σκοπούς της εκτέλεσης των καθηκόντων της (υποστήριξη και ενίσχυση της δράσης των κρατών μελών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση και τη δίωξη συγκεκριμένων ποινικών αδικημάτων εντός του πεδίου αρμοδιοτήτων της) σύμφωνα με την εντολή της. Εφαρμόζονται όλες οι εγγυήσεις που προβλέπονται στα κεφάλαια VI και VII του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794.

Όσον αφορά τα διαδικαστικά δικαιώματα, η άρση της ανάγκης έκδοσης δικαστικής άδειας που προβλέπεται σε ορισμένα κράτη μέλη θα έχει πολύ σοβαρές επιπτώσεις. Κατά συνέπεια, οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών μονάδων και των αρμόδιων αρχών θα υπόκεινται σε εθνικές διαδικαστικές εγγυήσεις.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η πρόταση προβλέπει την υποβολή έκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας τρία έτη μετά την ημερομηνία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο και εν συνεχεία ανά τριετία.

Η Επιτροπή θα προβεί επίσης σε αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της συνάφειας, της συνοχής και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας του νομικού πλαισίου που θα διαμορφωθεί, το νωρίτερο έξι έτη από την ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, ώστε να διασφαλιστεί ότι υπάρχουν αρκετά στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία της οδηγίας. Η εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνει διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη συγκέντρωση παρατηρήσεων σχετικά με τις επιπτώσεις των νομοθετικών τροποποιήσεων. Το σημείο αναφοράς βάσει του οποίου θα μετράται η πρόοδος είναι η κατάσταση αναφοράς κατά την έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης. Η Επιτροπή θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη λειτουργία της οδηγίας. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων και η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της, η Επιτροπή θα συνεργάζεται στενά με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη από τις εθνικές αρχές των κρατών μελών. Η Επιτροπή θα καταρτίσει πρόγραμμα για την παρακολούθηση των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων της παρούσας οδηγίας. Στο πρόγραμμα παρακολούθησης καθορίζονται τα μέσα με τα οποία και τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία θα συλλέγονται τα δεδομένα και τα λοιπά απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν σε ετήσια βάση στην Επιτροπή ορισμένες πληροφορίες που θεωρούνται σημαντικές για την αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Η ετήσια υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη θα πρέπει να καλύπτει, ειδικότερα, τον αριθμό των αναζητήσεων που πραγματοποιούνται από τις ορισθείσες αρμόδιες εθνικές αρχές για την άντληση πληροφοριών τραπεζικών λογαριασμών από τα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και/ή συστήματα ανάκτησης δεδομένων, καθώς και τις προϋποθέσεις υποβολής αιτήματος, τους λόγους απόρριψής του, τους όρους περαιτέρω χρήσης, τις προθεσμίες απάντησης σε αίτημα, την εφαρμογή εγγυήσεων κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, τέλος, απολογισμό της διεθνούς συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των αρμόδιων αρχών.

Για τους σκοπούς της υποβολής εκθέσεων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα ειδικά στατιστικά στοιχεία που θα υποχρεούνται να υποβάλλουν τα κράτη μέλη.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Η πρόταση δεν απαιτεί επεξηγηματικά έγγραφα σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Στο άρθρο 1 ορίζεται το αντικείμενο και επισημαίνεται ότι η πράξη διευκολύνει την πρόσβαση των αρμόδιων αρχών σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες και πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση ή τη δίωξη σοβαρών ποινικών αδικημάτων. Ορίζεται επίσης ότι η πράξη διευκολύνει την πρόσβαση των

μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε πληροφορίες σχετικές με την επιβολή του νόμου.

Στο άρθρο 2 παρέχονται ορισμοί των εννοιών που χρησιμοποιούνται στην πρόταση.

Στο άρθρο 3 προβλέπεται η υποχρέωση των κρατών μελών να ορίσουν τις οικείες αρμόδιες αρχές που εξουσιοδοτούνται να έχουν πρόσβαση και να πραγματοποιούν αναζήτηση στα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και να ζητούν και να λαμβάνουν πληροφορίες. Στο άρθρο προβλέπεται επίσης η δημοσίευση των εν λόγω αρμόδιων αρχών στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Στο άρθρο 4 προβλέπεται η χορήγηση στις ορισθείσες αρμόδιες αρχές άμεσης πρόσβασης στα μητρώα και προσδιορίζονται οι σκοποί για τους οποίους παρέχεται η άμεση πρόσβαση και η δυνατότητα αναζήτησης σε αυτά, δηλαδή για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση ή τη δίωξη των αδικημάτων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794, ήτοι του κανονισμού για την Ευρώπη, ή για την παροχή στήριξης σε ποινικές έρευνες, συμπεριλαμβανομένων της ανίχνευσης, του εντοπισμού, της δέσμευσης και της δήμευσης των περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με τις εν λόγω έρευνες.

Στο άρθρο 5 καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την πρόσβαση και την αναζήτηση από τις ορισθείσες αρμόδιες αρχές.

Στο άρθρο 6 επιβάλλεται στα κράτη μέλη η υποχρέωση να παρακολουθούν την πρόσβαση και την αναζήτηση από τις ορισθείσες αρμόδιες αρχές. Κάθε πρόσβαση σύμφωνα με την παρούσα οδηγία πρέπει να καταχωρίζεται από τις αρχές που διαχειρίζονται τα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών, ενώ απαριθμούνται επίσης συγκεκριμένα στοιχεία των εν λόγω καταχωρίσεων.

Στο άρθρο 7 προβλέπεται η υποχρέωση διασφάλισης ότι κάθε μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών οφείλει να ανταποκρίνεται σε αιτήματα παροχής χρηματοοικονομικών πληροφοριών ή χρηματοοικονομικής ανάλυσης που υποβάλλουν οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Η διαδικασία αυτή διέπεται από εθνικές διαδικαστικές εγγυήσεις.

Στο άρθρο 8 προβλέπεται υποχρέωση με την οποία διασφαλίζεται ότι οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους οφείλουν να ανταποκρίνονται σε αιτήματα παροχής πληροφοριών σχετικών με την επιβολή του νόμου που υποβάλλονται από μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Η διαδικασία αυτή διέπεται από εθνικές διαδικαστικές εγγυήσεις.

Στο άρθρο 9 προβλέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών των διαφόρων κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών για την παροχή απάντησης και των ασφαλών διαύλων ανταλλαγής των πληροφοριών.

Στο άρθρο 10 καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την πρόσβαση της Ευρώπης σε πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ευρώπης και των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Στο άρθρο 11 προβλέπεται υποχρέωση σύμφωνα με την οποία η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να διενεργείται μόνο από τα πρόσωπα της Ευρώπης τα οποία έχουν οριστεί και εξουσιοδοτηθεί ειδικά για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων.

Στο άρθρο 12 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου V.

Στο άρθρο 13 προβλέπονται οι προϋποθέσεις για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Στο άρθρο 14 προβλέπεται η υποχρέωση των κρατών μελών να τηρούν αρχεία σχετικά με όλα τα αιτήματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης.

Στο άρθρο 15 καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τον περιορισμό των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων όσον αφορά την πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε ορισμένες περιπτώσεις.

Στο άρθρο 16 ορίζεται ότι η Επιτροπή θα καταρτίσει λεπτομερές πρόγραμμα για την παρακολούθηση των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων της παρούσας οδηγίας. Επιβάλλεται στα κράτη μέλη η υποχρέωση να παρέχουν στην Επιτροπή τις εν λόγω πληροφορίες προκειμένου να συνδράμουν την Επιτροπή κατά την άσκηση των καθηκόντων της δυνάμει του άρθρου 18. Στη συγκεκριμένη διάταξη προβλέπεται επίσης η υποχρέωση των κρατών μελών να τηρούν ειδικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με την παρούσα πρόταση και να τα διαβιβάζουν στην Επιτροπή.

Στο άρθρο 17 ορίζεται η σχέση της παρούσας πρότασης με διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες, είτε των κρατών μελών είτε της Ένωσης.

Στο άρθρο 18 προβλέπεται η υποχρέωση της Επιτροπής να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας τρία έτη μετά τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο και εν συνεχεία ανά τριετία.

Στο άρθρο 19 ορίζονται οι προθεσμίες για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Στο άρθρο 20 καταργείται η απόφαση 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου, η οποία είναι πλέον περιττή λόγω της 4AMLD.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων και την κατάργηση της απόφασης 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 87 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών πληροφοριών είναι αναγκαία για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη σοβαρών εγκλημάτων.
- (2) Για την ενίσχυση της ασφάλειας στα κράτη μέλη και σε ολόκληρη την Ένωση, είναι απαραίτητο να βελτιωθεί η πρόσβαση των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των δημόσιων αρχών που είναι αρμόδιες για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση ή δίωξη σοβαρών μορφών εγκλήματος σε πληροφορίες, προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητά τους όσον αφορά τη διεξαγωγή χρηματοοικονομικών ερευνών και να βελτιωθεί η μεταξύ τους συνεργασία.
- (3) Στο σχέδιο δράσης της για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας³, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να διερευνήσει τη δυνατότητα έκδοσης ειδικής νομικής πράξης προκειμένου να διευρυνθεί η πρόσβαση αρχών των κρατών μελών σε κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών, και συγκεκριμένα αρχών αρμόδιων για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ποινικών αδικημάτων, υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, φορολογικών αρχών και αρχών για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Επιπλέον, το σχέδιο δράσης του 2016 καλούσε να χαρτογραφηθούν τα εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση στις πληροφορίες, την ανταλλαγή και χρήση πληροφοριών και την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

¹ ΕΕ C της , σ. .

² ΕΕ C της , σ. .

³ COM(2016) 50 της 2.2.2016.

- (4) Σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849⁴, τα κράτη μέλη οφείλουν να δημιουργήσουν κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών ή συστήματα ανάκτησης δεδομένων τα οποία καθιστούν δυνατή την έγκαιρη εξακρίβωση της ταυτότητας των κατόχων τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών πληρωμών και θυρίδων θησαυροφυλακίου.
- (5) Δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, οι μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών έχουν άμεση πρόσβαση στις πληροφορίες που τηρούνται στα εν λόγω μητρώα, ενώ πρόσβαση σε αυτές έχουν και οι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (6) Η άμεση και απευθείας πρόσβαση στις πληροφορίες που τηρούνται στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών συχνά είναι απαραίτητη για την επιτυχία των ποινικών ερευνών και για την έγκαιρη ανίχνευση, τον εντοπισμό και τη δέσμευση των σχετικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό τη δήμευσή τους. Η άμεση πρόσβαση αποτελεί την ταχύτερη μορφή πρόσβασης στις πληροφορίες που τηρούνται στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών. Στην παρούσα οδηγία θα πρέπει, ως εκ τούτου, να θεσπιστούν κανόνες βάσει των οποίων χορηγείται σε ορισθείσες αρχές των κρατών μελών και σε άλλους φορείς που είναι αρμόδιοι για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ποινικών αδικημάτων, άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες που τηρούνται σε κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών.
- (7) Δεδομένου ότι σε κάθε κράτος μέλος υπάρχουν διάφορες αρχές ή φορείς με αρμοδιότητα για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ποινικών αδικημάτων και προκειμένου να διασφαλιστεί αναλογική πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές και άλλες πληροφορίες δυνάμει της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να θεσπιστεί η υποχρέωση των κρατών μελών να ορίσουν τις αρχές οι οποίες θα διαθέτουν εξουσιοδότηση πρόσβασης στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και υποβολής αιτημάτων για πληροφορίες από τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.
- (8) Οι υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να συμπεριληφθούν στις ορισθείσες αρμόδιες αρχές και να έχουν άμεση πρόσβαση στις πληροφορίες που τηρούνται σε κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους για την πρόληψη, ανίχνευση ή διερεύνηση συγκεκριμένου σοβαρού ποινικού αδικήματος ή για την υποστήριξη συγκεκριμένης ποινικής έρευνας, συμπεριλαμβανομένων της ανίχνευσης, του εντοπισμού και της δήμευσης περιουσιακών στοιχείων.
- (9) Στον βαθμό που οι φορολογικές αρχές και οι υπηρεσίες καταπολέμησης της διαφθοράς είναι αρμόδιες για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ποινικών αδικημάτων δυνάμει του εθνικού δικαίου, θα πρέπει επίσης να θεωρούνται αρχές που μπορούν να οριστούν για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Οι διοικητικές έρευνες δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής, ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73.

- (10) Οι δράστες ποινικών αδικημάτων, και ειδικότερα οι εγκληματικές ομάδες και οι τρομοκράτες, συχνά δραστηριοποιούνται μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών, και τα περιουσιακά τους στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζικών λογαριασμών, βρίσκονται σε πολλές περιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη. Δεδομένης της διασυνοριακής διάστασης των σοβαρών εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας, και των σχετικών χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων, προκύπτει συχνά η ανάγκη πρόσβασης των αρμόδιων αρχών που διεξάγουν έρευνες σε πληροφορίες σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούνται σε άλλα κράτη μέλη.
- (11) Σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου⁵ και την οδηγία 2014/41/ΕΕ⁶ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, οι αρμόδιες αρχές που λαμβάνουν πληροφορίες από τα εθνικά κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών μπορούν να τις ανταλλάσσουν με αρμόδιες αρχές ευρισκόμενες σε διαφορετικό κράτος μέλος.
- (12) Η οδηγία (ΕΕ) 2015/849 έχει ενισχύσει σημαντικά το ενωσιακό νομικό πλαίσιο που διέπει τις δραστηριότητες και τη συνεργασία των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Στις εξουσίες των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών περιλαμβάνεται το δικαίωμα πρόσβασης σε χρηματοοικονομικές, διοικητικές πληροφορίες και πληροφορίες σχετικές με την επιβολή του νόμου τις οποίες οι μονάδες χρειάζονται για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ωστόσο, στο ενωσιακό δίκαιο δεν προβλέπονται όλα τα ειδικά μέσα και οι ειδικοί μηχανισμοί που πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους οι μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών για την πρόσβασή τους στις εν λόγω πληροφορίες και για την άσκηση των καθηκόντων τους. Καθώς τα κράτη μέλη διατηρούν την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη συγκρότηση των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και για τη λήψη απόφασης όσον αφορά την οργάνωσή τους, οι διάφορες μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών διαθέτουν διαφορετικούς βαθμούς πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων, με αποτέλεσμα η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου ή των υπηρεσιών δίωξης και των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών να είναι ανεπαρκής.
- (13) Για τη βελτίωση της ασφάλειας δικαίου και της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας, στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να προβλεφθούν κανόνες με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών να ανταλλάσσουν πληροφορίες με τις ορισθείσες αρμόδιες αρχές για όλα τα σοβαρά ποινικά αδικήματα.
- (14) Στην παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί ένα σαφώς προσδιορισμένο νομικό πλαίσιο ώστε να δοθεί η δυνατότητα στις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών να ζητούν σχετικές πληροφορίες τις οποίες αποθηκεύουν οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές ώστε να διευκολυνθεί το έργο τους όσον αφορά την αποτελεσματική πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

⁵ Απόφαση-πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την απλούστευση της ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ L 386 της 29.12.2006, σ. 89.

⁶ Οδηγία 2014/41/ΕΕ, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις, ΕΕ L 130 της 1.5.2014, σ. 1.

- (15) Η ανταλλαγή πληροφοριών τόσο μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών όσο και μεταξύ των εν λόγω μονάδων και των αρμόδιων αρχών θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο όταν κρίνεται αναγκαία βάσει κατά περίπτωση εξέτασης, είτε για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης, της διερεύνησης ή της δίωξης σοβαρών ποινικών αδικημάτων είτε για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (16) Για την αποτελεσματικότερη πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και για την ενίσχυση του ρόλου των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών όσον αφορά την παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών και χρηματοοικονομικής ανάλυσης, οι εν λόγω μονάδες θα πρέπει να εξουσιοδοτηθούν ώστε να μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες ή αναλύσεις που βρίσκονται ήδη στην κατοχή τους ή τις οποίες μπορούν να λάβουν από υπόχρεες οντότητες κατόπιν αιτήματος άλλης μονάδας χρηματοοικονομικών πληροφοριών ή αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους στο οποίο ανήκουν. Η ανταλλαγή αυτή δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει τον ενεργό ρόλο των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών όσον αφορά την κοινοποίηση των αναλύσεών τους σε άλλες μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, όταν από τις αναλύσεις αυτές αποκαλύπτονται γεγονότα, συμπεριφορές ή υπόνοιες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που παρουσιάζουν άμεσο ενδιαφέρον για τις εν λόγω άλλες μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Η χρηματοοικονομική ανάλυση καλύπτει, αφενός, την επιχειρησιακή ανάλυση, η οποία εστιάζεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και ειδικούς στόχους ή σε κατάλληλα επιλεγμένες πληροφορίες, ανάλογα με το είδος και τον όγκο των κοινοποιηθεισών πληροφοριών και την αναμενόμενη χρήση τους μετά την κοινοποίηση, και αφετέρου τη στρατηγική ανάλυση των τάσεων και των συνήθων πρακτικών της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει την οργανωτική δομή και τον ρόλο που ανατίθεται στις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών δυνάμει του εθνικού δικαίου των κρατών μελών.
- (17) Απαιτείται η θέσπιση προθεσμιών για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών ώστε να διασφαλίζεται η ταχεία, αποτελεσματική και συνεπής συνεργασία. Η ανταλλαγή πληροφοριών που απαιτείται για την επίλυση διασυνοριακών υποθέσεων και ερευνών θα πρέπει να διεξάγεται με την ταχύτητα που θα διεξάγονταν για παρόμοια εγχώρια υπόθεση και με τη ίδια προτεραιότητα. Θα πρέπει να οριστούν προθεσμίες που θα εξασφαλίζουν την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών εντός εύλογου χρονικού διαστήματος ή την τήρηση των διαδικαστικών περιορισμών. Συντομότερες προθεσμίες θα πρέπει να οριστούν σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όταν τα αιτήματα συνδέονται με συγκεκριμένα σοβαρά ποινικά αδικήματα, όπως τρομοκρατικές ενέργειες και πράξεις που συνδέονται με τρομοκρατικές ομάδες ή δραστηριότητες όπως ορίζονται στο ενωσιακό δίκαιο.
- (18) Για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ασφαλή συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών, και ειδικότερα το αποκεντρωμένο δίκτυο υπολογιστών FIU.net (το «FIU.net») το οποίο διαχειρίζεται η Ευρωπόλ από την 1η Ιανουαρίου 2016 ή το διάδοχό του, και οι τεχνικές που προσφέρονται από το FIU.net.

- (19) Λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα των χρηματοοικονομικών δεδομένων που θα πρέπει να αναλύουν οι μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των απαραίτητων εγγυήσεων για την προστασία των δεδομένων, στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να προβλεφθούν ρητά το είδος και το εύρος των πληροφοριών που μπορούν να ανταλλάσσονται μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των ορισθισίων αρμόδιων αρχών. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επιφέρει οποιεσδήποτε αλλαγές στις μεθόδους συλλογής δεδομένων που έχουν συμφωνηθεί.
- (20) Βάσει των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων και καθηκόντων της που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷, η Ευρωπόλ παρέχει στήριξη σε διασυνοριακές έρευνες κρατών μελών που αφορούν δραστηριότητες τις οποίες ασκούν διεθνικές εγκληματικές οργανώσεις για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/794, οι εθνικές μονάδες της Ευρωπόλ αποτελούν τις υπηρεσίες-συνδέσμους μεταξύ της Ευρωπόλ και των αρχών των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για τη διερεύνηση ποινικών αδικημάτων. Προκειμένου να παρέχονται στην Ευρωπόλ οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων της, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν ότι οι οικείες μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών θα απαντούν στα αιτήματα για χρηματοοικονομικές πληροφορίες και χρηματοοικονομική ανάλυση τα οποία υποβάλλει η Ευρωπόλ μέσω της αντίστοιχης εθνικής μονάδας Ευρωπόλ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι η οικεία εθνική μονάδα Ευρωπόλ θα απαντά στα αιτήματα της Ευρωπόλ για πληροφορίες σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς. Τα αιτήματα της Ευρωπόλ πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένα. Πρέπει να υποβάλλονται κατά περίπτωση, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της Ευρωπόλ και με σκοπό την εκτέλεση των καθηκόντων της.
- (21) Στην παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι, σύμφωνα με το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939⁸, οι Ευρωπαίοι εντεταλμένοι εισαγγελείς της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας εξουσιοδοτούνται να λαμβάνουν κάθε σχετική πληροφορία η οποία βρίσκεται αποθηκευμένη σε εθνικές βάσεις δεδομένων που περιέχουν στοιχεία για ποινικές έρευνες και για την επιβολή του νόμου, καθώς επίσης και σε άλλα συναφή μητρώα δημόσιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων κεντρικών μητρώων τραπεζικών λογαριασμών και συστημάτων ανάκτησης δεδομένων, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με εκείνες που ισχύουν βάσει του εθνικού δικαίου σε αντίστοιχες υποθέσεις.
- (22) Για την επίτευξη κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ αποδοτικότητας και υψηλού επιπέδου προστασίας δεδομένων, θα πρέπει να θεσπιστεί η υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ότι η επεξεργασία ευαίσθητων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από την οποία μπορούν να αποκαλυφθούν η φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, οι θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, η συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, η κατάσταση της υγείας, η σεξουαλική ζωή ή ο γενετήσιος προσανατολισμός θα πρέπει να επιτρέπεται μόνον στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαία και συναφής για μια συγκεκριμένη έρευνα.

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ, ΕΕ L 135 της 24.5.2016, σ. 53.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1.

- (23) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ειδικότερα το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής (άρθρο 7) και το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 8), από το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη η Ένωση ή όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και από τα συντάγματα των κρατών μελών, αναλόγως του εκάστοτε πεδίου εφαρμογής.
- (24) Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της παρούσας οδηγίας πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οποιαδήποτε επεξεργασία τέτοιου είδους διέπεται από τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹, στο αντίστοιχο πεδίο εφαρμογής τους. Όσον αφορά την πρόσβαση των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων σε κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και συστήματα ανάκτησης δεδομένων, εφαρμόζεται η οδηγία (ΕΕ) 2016/680 και δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 2 της απόφασης 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Όσον αφορά την Ευρωπόλ, εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/794. Ειδικές και πρόσθετες εγγυήσεις και προϋποθέσεις για την εξασφάλιση της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να προβλεφθούν στην παρούσα οδηγία σε σχέση με μηχανισμούς για τη διασφάλιση της επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων και αρχεία αιτημάτων παροχής πληροφοριών.
- (25) Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνον από τις αρμόδιες αρχές όταν είναι αναγκαία και αναλογική για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης, της διερεύνησης ή της δίωξης σοβαρού εγκλήματος.
- (26) Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστεί ο σεβασμός του δικαιώματος στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και να περιοριστεί ο αντίκτυπος της πρόσβασης στις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και στα συστήματα ανάκτησης δεδομένων, είναι αναγκαία η θέσπιση όρων που περιορίζουν την πρόσβαση. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών και μέτρων προστασίας των δεδομένων σε σχέση με την πρόσβαση αρμόδιων αρχών σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Μόνο εξουσιοδοτημένα πρόσωπα θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες που περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα οι οποίες μπορούν να ληφθούν από τα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών ή μέσω διαδικασιών επαλήθευσης ταυτότητας.
- (27) Η διαβίβαση χρηματοοικονομικών δεδομένων σε τρίτες χώρες και διεθνείς εταίρους, για τους σκοπούς που ορίζονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να επιτρέπεται μόνον

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο V της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 ή στο κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

- (28) Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας τρία έτη μετά την ημερομηνία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, και εν συνεχεία ανά τριετία. Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹⁰, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να διενεργήσει αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται μέσω ειδικών ρυθμίσεων παρακολούθησης προκειμένου να αξιολογήσει τα πραγματικά αποτελέσματα της οδηγίας και την ανάγκη για ανάληψη περαιτέρω δράσης.
- (29) Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να διασφαλιστεί η θέσπιση κανόνων οι οποίοι παρέχουν στους πολίτες της Ένωσης υψηλότερο επίπεδο ασφάλειας μέσω της πρόληψης και της καταπολέμησης της εγκληματικότητας, δυνάμει του άρθρου 67 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω του διεθνικού χαρακτήρα τους, οι τρομοκρατικές και εγκληματικές απειλές έχουν αντίκτυπο στην Ένωση συνολικά και απαιτείται να αντιμετωπιστούν σε ενωσιακό επίπεδο. Οι εγκληματίες μπορούν να εκμεταλλεύονται και να επωφελούνται από τη μη αποδοτική χρήση των πληροφοριών τραπεζικών λογαριασμών και των χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε ένα κράτος μέλος, κάτι το οποίο μπορεί να έχει συνέπειες σε άλλο κράτος μέλος. Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που ορίζεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (30) Η απόφαση 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου θα πρέπει να καταργηθεί δεδομένου ότι το αντικείμενό της ρυθμίζεται από άλλες ενωσιακές πράξεις και δεν είναι πλέον αναγκαία.
- (31) [Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία κοινοποίησαν την επιθυμία τους να μετάσχουν στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.]
- (32) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν συμμετέχουν στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύονται από αυτήν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της.]
- (33) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 22) για τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη

¹⁰ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016· ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

- (34) Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων κλήθηκε να γνωμοδοτήσει σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001¹¹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [και εξέδωσε γνωμοδότηση στις ...¹²],

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Κεφάλαιο I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Στην παρούσα οδηγία ορίζονται μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των αρμόδιων αρχών σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες και πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη σοβαρών ποινικών αδικημάτων. Προβλέπονται επίσης μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε πληροφορίες σχετικές με την επιβολή του νόμου, καθώς και για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών.
2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη:
 - (α) των διατάξεων της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των σχετικών διατάξεων του εθνικού δικαίου των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένου του οργανωτικού καθεστώτος των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών βάσει του εθνικού δικαίου·
 - (β) των εξουσιών των αρμόδιων αρχών για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους ή για τη λήψη πληροφοριών από υπόχρεες οντότητες δυνάμει του ενωσιακού δικαίου ή του εθνικού δικαίου των κρατών μελών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (α) «κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών»: αυτοματοποιημένοι κεντρικοί μηχανισμοί, όπως κεντρικά μητρώα ή κεντρικά συστήματα ηλεκτρονικής ανάκτησης δεδομένων, που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 32α παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849·
- (β) «υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων»: οι εθνικές υπηρεσίες που ορίζονται από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 της απόφασης 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου για τη διευκόλυνση της ανίχνευσης και του

¹¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1.

¹² ΕΕ C ...

εντοπισμού προϊόντων εγκλήματος και άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την ενδεχόμενη δέσμευση, κατάσχεση ή δήμευση βάσει εντολής που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική αρχή·

- (γ) «μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών»: ο φορέας που συγκροτείται σε κάθε κράτος μέλος για τους σκοπούς του άρθρου 32 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849·
- (δ) «υπόχρεες οντότητες»: οι οντότητες που ορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849·
- (ε) «χρηματοοικονομικές πληροφορίες»: κάθε είδος πληροφοριών ή δεδομένων που τηρούνται από μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης και της αποτελεσματικής καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή κάθε άλλο είδος πληροφοριών ή δεδομένων που τηρούνται από δημόσιες αρχές ή υπόχρεες οντότητες για τους σκοπούς αυτούς και που τίθενται στη διάθεση μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών χωρίς τη λήψη μέτρων καταναγκασμού βάσει του εθνικού δικαίου·
- (στ) «πληροφορίες σχετικές με την επιβολή του νόμου»: κάθε είδος πληροφοριών ή δεδομένων που τηρούνται από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης, της διερεύνησης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή κάθε είδος πληροφοριών ή δεδομένων που τηρούνται από δημόσιες αρχές ή ιδιωτικές οντότητες για τους σκοπούς αυτούς και που τίθενται στη διάθεση αρμόδιων αρχών χωρίς τη λήψη μέτρων καταναγκασμού βάσει του εθνικού δικαίου·
- (ζ) «πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών»: οι ακόλουθες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών:
 - α) για τον κάτοχο λογαριασμού-πελάτη και για κάθε πρόσωπο το οποίο ισχυρίζεται ότι ενεργεί για λογαριασμό του πελάτη: το ονοματεπώνυμο, συνοδευόμενο είτε από τα άλλα στοιχεία αναγνώρισης που απαιτούνται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο του άρθρου 13 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 για την εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, είτε από έναν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό·
 - β) για τον πραγματικό δικαιούχο του κατόχου λογαριασμού πελάτη: το ονοματεπώνυμο, συνοδευόμενο είτε από τα άλλα στοιχεία αναγνώρισης που απαιτούνται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο του άρθρου 13 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 για την εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου, είτε από έναν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό·
 - γ) για τον τραπεζικό λογαριασμό ή τον λογαριασμό πληρωμών: τον αριθμό IBAN και την ημερομηνία ανοίγματος και κλεισίματος του λογαριασμού·
 - δ) για τη θυρίδα θησαυροφυλακίου: το ονοματεπώνυμο του μισθωτή, συνοδευόμενο από τα άλλα στοιχεία αναγνώρισης που απαιτούνται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο του άρθρου 13 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 για την εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου, ή από έναν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό και τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης·

- (η) «νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες»: η δραστηριότητα που ορίζεται στο άρθρο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/XX¹³.
- (θ) «συναφή βασικά αδικήματα»: τα αδικήματα που καθορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/XX.
- (ι) «χρηματοδότηση της τρομοκρατίας»: η δραστηριότητα που ορίζεται στο άρθρο 11 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541¹⁴.
- (ια) «χρηματοοικονομική ανάλυση»: η επιχειρησιακή και στρατηγική ανάλυση που διεξάγεται από τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849.
- (ιβ) «σοβαρά ποινικά αδικήματα»: οι μορφές εγκλήματος που παρατίθενται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 3

Ορισμός των αρμόδιων αρχών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μεταξύ των οικείων αρχών που είναι αρμόδιες για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων τις αρμόδιες αρχές που εξουσιοδοτούνται να έχουν πρόσβαση και να πραγματοποιούν αναζητήσεις στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών τα οποία δημιουργούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 32α της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Στις αρχές αυτές περιλαμβάνονται οι εθνικές μονάδες της Ευρώπης και οι υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων.
2. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μεταξύ των οικείων αρχών που είναι αρμόδιες για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων τις αρμόδιες αρχές που εξουσιοδοτούνται να ζητούν και να λαμβάνουν χρηματοοικονομικές πληροφορίες ή χρηματοοικονομική ανάλυση από τη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Στις αρχές αυτές περιλαμβάνονται οι εθνικές μονάδες της Ευρώπης.
3. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή τις οικείες ορισθείσες αρμόδιες αρχές σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 το αργότερο έως [6 μήνες από την ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο] και κοινοποιούν στην Επιτροπή τυχόν σχετική τροποποίηση. Η Επιτροπή δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* τις κοινοποιήσεις και τυχόν τροποποιήσεις σε αυτές.

¹³ οδηγία 2018/XX/ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου, ΕΕ

¹⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλασίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6.

Κεφάλαιο II

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Άρθρο 4

Πρόσβαση των αρμόδιων αρχών σε πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών και δυνατότητα αναζήτησης τέτοιου είδους πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 εξουσιοδοτούνται να έχουν πρόσβαση και να πραγματοποιούν αναζήτηση, άμεσα και απευθείας, σε πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών, όταν αυτό απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους όσον αφορά την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη σοβαρού ποινικού αδικήματος ή την υποστήριξη ποινικής έρευνας που αφορά σοβαρό ποινικό αδίκημα, συμπεριλαμβανομένων της ανίχνευσης, του εντοπισμού και της δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με τέτοια έρευνα.
2. Σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, δεν παρέχεται στις αρμόδιες αρχές δυνατότητα πρόσβασης ή αναζήτησης όσον αφορά τις πρόσθετες πληροφορίες τις οποίες τα κράτη μέλη ενδέχεται να θεωρήσουν απαραίτητες και να τις συμπεριλάβουν στα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών σύμφωνα με το άρθρο 32α παράγραφος 4 της οδηγίας 2018/XX/ΕΕ.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και την αναζήτηση από τις αρμόδιες αρχές

1. Η πρόσβαση σε πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών και η αναζήτηση τέτοιων πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 4 διενεργείται μόνο από τα πρόσωπα κάθε αρμόδιας αρχής τα οποία έχουν οριστεί και εξουσιοδοτηθεί ειδικά για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων και βάσει κατά περίπτωση εξέτασης.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η πρόσβαση και η αναζήτηση από τις αρμόδιες αρχές υποστηρίζονται από τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που διαφυλάσσουν την ασφάλεια των δεδομένων.

Άρθρο 6

Παρακολούθηση της πρόσβασης και της αναζήτησης από τις αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρχές που διαχειρίζονται τα κεντρικά μητρώα τραπεζικών λογαριασμών τηρούν αρχείο στο οποίο καταχωρίζεται κάθε πρόσβαση των αρμόδιων αρχών σε πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών. Οι καταχωρίσεις περιλαμβάνουν, ειδικότερα, τα ακόλουθα στοιχεία:
 - (α) τα στοιχεία του εθνικού φακέλου·
 - (β) την ημερομηνία και ώρα του ερωτήματος ή της αναζήτησης·

- (γ) το είδος των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την υποβολή του ερωτήματος ή την πραγματοποίηση της αναζήτησης·
 - (δ) τα αποτελέσματα του ερωτήματος ή της αναζήτησης·
 - (ε) το όνομα της αρχής που συμβουλευτήκε το μητρώο·
 - (στ) τα στοιχεία ταυτότητας του υπαλλήλου που υπέβαλε το ερώτημα ή πραγματοποίησε την αναζήτηση και του υπαλλήλου που διέταξε την υποβολή του ερωτήματος ή την αναζήτηση.
2. Οι καταχωρίσεις ελέγχονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα από τους υπευθύνους προστασίας δεδομένων των κεντρικών μητρώων τραπεζικών λογαριασμών και από την αρμόδια εποπτική αρχή η οποία συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 41 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680.
3. Οι καταχωρίσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 χρησιμοποιούνται μόνο για τον έλεγχο της προστασίας των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου του παραδεκτού ενός αιτήματος και της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων, καθώς και για τη διασφάλιση της ασφάλειας των δεδομένων. Προστατεύονται με κατάλληλα μέτρα έναντι της μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης και διαγράφονται πέντε έτη μετά τη δημιουργία τους, εκτός εάν είναι απαραίτητες για διαδικασίες ελέγχου που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη.

Κεφάλαιο III

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΜΟΝΑΔΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άρθρο 7

Αιτήματα παροχής πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές προς τη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών

1. Με την επιφύλαξη των εθνικών διαδικαστικών εγγυήσεων, κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η οικεία εθνική μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών υποχρεούται να απαντά στα αιτήματα παροχής χρηματοοικονομικών πληροφοριών ή χρηματοοικονομικής ανάλυσης τα οποία υποβάλλονται από τις οικείες ορισθείσες αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, όταν οι εν λόγω χρηματοοικονομικές πληροφορίες ή η εν λόγω χρηματοοικονομική ανάλυση είναι αναγκαίες, βάσει κατά περίπτωση εξέτασης, για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη σοβαρών ποινικών αδικημάτων.
2. Οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες και η χρηματοοικονομική ανάλυση που λαμβάνονται από την μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για τους συγκεκριμένους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης, της διερεύνησης ή της δίωξης σοβαρών ποινικών αδικημάτων, επιπλέον των σκοπών για τους οποίους συλλέχθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680.

Άρθρο 8

Αιτήματα παροχής πληροφοριών από μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε αρμόδιες αρχές

Με την επιφύλαξη των εθνικών διαδικαστικών εγγυήσεων, κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι οι οικείες ορισθείσες αρμόδιες αρχές υποχρεούνται να απαντούν σε αιτήματα παροχής πληροφοριών σχετικών με την επιβολή του νόμου τα οποία υποβάλλονται από την εθνική μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών, βάσει κατά περίπτωση εξέτασης, όταν οι πληροφορίες είναι αναγκαίες για την πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 9

Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών διαφορετικών κρατών μελών

1. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η οικεία μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών έχει τη δυνατότητα να ανταλλάσσει χρηματοοικονομικές πληροφορίες ή χρηματοοικονομική ανάλυση με οποιαδήποτε μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών της Ένωσης, όταν οι εν λόγω χρηματοοικονομικές πληροφορίες ή η εν λόγω χρηματοοικονομική ανάλυση είναι αναγκαίες για την πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συναφών βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όταν υποβάλλεται αίτημα σε μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών δυνάμει της παραγράφου 1 για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών ή χρηματοοικονομικής ανάλυσης, η μονάδα προβαίνει στην ανταλλαγή το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός τριών ημερών από την παραλαβή του αιτήματος. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά 10 ημέρες το ανώτερο.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε εξαιρετικές και επείγουσες περιπτώσεις και κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, όταν υποβάλλεται αίτημα δυνάμει της παραγράφου 1 σε μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών ή χρηματοοικονομικής ανάλυσης που η μονάδα έχει ήδη στην κατοχή της και που αφορούν ειδικές έρευνες σχετικές με πράξη ή συμπεριφορά η οποία χαρακτηρίζεται σοβαρό ποινικό αδίκημα, η μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών παρέχει τις εν λόγω πληροφορίες ή την εν λόγω ανάλυση το αργότερο εντός 24 ωρών από την παραλαβή του αιτήματος.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε αίτημα που διατυπώνεται δυνάμει του παρόντος άρθρου και η απάντησή του διαβιβάζονται με τη χρήση του ειδικού για τον σκοπό αυτό ασφαλούς δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών FIU.net ή του διαδόχου δικτύου. Το εν λόγω δίκτυο εγγυάται την ασφαλή επικοινωνία και είναι σε θέση να παράγει γραπτή τεκμηρίωση κατά τρόπο που καθιστά δυνατή την πιστοποίηση της γνησιότητάς της. Σε περίπτωση τεχνικής βλάβης του δικτύου FIU.net, οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες ή η χρηματοοικονομική ανάλυση διαβιβάζονται με κάθε άλλο ενδεδειγμένο μέσο το οποίο παρέχει υψηλό επίπεδο ασφάλειας των δεδομένων.

Κεφάλαιο IV

ΕΥΡΩΠΟΛ

Άρθρο 10

Πρόσβαση της Ευρωπόλ σε πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ευρωπόλ και των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών

1. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η οικεία εθνική μονάδα Ευρωπόλ απαντά σε δεόντως αιτιολογημένα αιτήματα σχετικά με την παροχή πληροφοριών τραπεζικών λογαριασμών τα οποία υποβάλλονται από τον Οργανισμό για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου, ο οποίος συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Ευρωπόλ»), βάσει κατά περίπτωση εξέτασης και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων του και για την εκτέλεση των καθηκόντων του.
2. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η οικεία μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών απαντά σε δεόντως αιτιολογημένα αιτήματα σχετικά με χρηματοοικονομικές πληροφορίες και χρηματοοικονομική ανάλυση τα οποία υποβάλλονται από την Ευρωπόλ μέσω της εθνικής μονάδας Ευρωπόλ εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της και για την εκτέλεση των καθηκόντων της.
3. Η ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του SIENA και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/794. Η γλώσσα που χρησιμοποιείται στο αίτημα και κατά την ανταλλαγή πληροφοριών είναι εκείνη που χρησιμοποιείται στο εργαλείο SIENA.

Άρθρο 11

Απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συνδέεται με πληροφορίες τραπεζικών λογαριασμών, χρηματοοικονομικές πληροφορίες και χρηματοοικονομική ανάλυση όπως αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 πραγματοποιείται μόνο από τα πρόσωπα της Ευρωπόλ τα οποία έχουν οριστεί και εξουσιοδοτηθεί ειδικά για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων.
2. Η Ευρωπόλ ενημερώνει τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων, ο οποίος διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794, σχετικά με κάθε ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 10 της παρούσας οδηγίας.

Κεφάλαιο V

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 12

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται μόνο σε ορισθείσες αρμόδιες αρχές και μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών κατά την ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει του κεφαλαίου III και σχετικά με τις ανταλλαγές χρηματοοικονομικών πληροφοριών και χρηματοοικονομικής ανάλυσης στις οποίες συμμετέχουν εθνικές μονάδες της Ευρωπαϊκής δυνάμει του κεφαλαίου IV.

Άρθρο 13

Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων

1. Η επεξεργασία πληροφοριών από την οποία αποκαλύπτονται η φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, οι θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, η συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, η κατάσταση της υγείας, η σεξουαλική ζωή ή ο γενετήσιος προσανατολισμός ενός ατόμου επιτρέπεται μόνο στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαία και συναφής για συγκεκριμένη υπόθεση.
2. Μόνο πρόσωπα τα οποία έχουν εξουσιοδοτηθεί ειδικά για τον σκοπό αυτό μπορούν να έχουν πρόσβαση και να επεξεργάζονται τα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, υπό τις οδηγίες του υπευθύνου προστασίας δεδομένων.

Άρθρο 14

Αρχεία αιτημάτων παροχής πληροφοριών

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τόσο οι αρχές που υποβάλλουν αιτήματα όσο και οι αρχές που απαντούν σε αυτά τηρούν αρχεία σχετικά με τα αιτήματα παροχής πληροφοριών που διατυπώνονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Τα αρχεία αυτά περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- (α) ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας του οργανισμού και του μέλους του προσωπικού που υποβάλλει το αίτημα παροχής πληροφοριών·
- (β) παραπομπή στην εθνική υπόθεση σχετικά με την οποία υποβάλλεται το αίτημα παροχής πληροφοριών·
- (γ) τα αιτήματα που διατυπώνονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και τα μέτρα εκτέλεσής τους.

Τα αρχεία τηρούνται για περίοδο πέντε ετών και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον σκοπό της επαλήθευσης της νομιμότητας της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατόπιν αιτήματος, οι σχετικές αρχές καθιστούν όλα τα αρχεία διαθέσιμα στην εθνική εποπτική αρχή.

Άρθρο 15

Περιορισμοί των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν νομοθετικά μέτρα για τον περιορισμό, εν όλω ή εν μέρει, του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν και τα οποία υπόκεινται σε επεξεργασία δυνάμει της παρούσας οδηγίας:

- (α) για να μπορεί η μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών ή η αρμόδια εθνική αρχή να εκπληρώνει ορθά τα καθήκοντά της για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας·
- (β) για να μην παρεμποδίζεται η διενέργεια επίσημων ή νομικών ερευνών, αναλύσεων ή διαδικασιών για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας και για να εξασφαλιστεί ότι δεν διακυβεύονται η πρόληψη, η διερεύνηση και ο εντοπισμός της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή άλλων σοβαρών ποινικών αδικημάτων.

Κεφάλαιο VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16

Παρακολούθηση

1. Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων που εφαρμόζουν για την καταπολέμηση των σοβαρών ποινικών αδικημάτων και τηρούν ολοκληρωμένα στατιστικά στοιχεία.
2. Έως [6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος] το αργότερο, η Επιτροπή θεσπίζει λεπτομερές πρόγραμμα για την παρακολούθηση των εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων της παρούσας οδηγίας.

Το πρόγραμμα παρακολούθησης ορίζει τα μέσα με τα οποία και τα διαστήματα στα οποία θα συλλέγονται τα δεδομένα και τα λοιπά απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία. Ορίζει συγκεκριμένα τη δράση την οποία θα αναλάβουν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ως προς τη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων και των λοιπών αποδεικτικών στοιχείων.

Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τα δεδομένα και λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση.

3. Σε κάθε περίπτωση, τα στατιστικά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) τον αριθμό των αναζητήσεων που πραγματοποιούνται από ορισθείσες αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 4·
 - β) δεδομένα μέτρησης του όγκου των αιτημάτων που διατυπώνονται από κάθε αρχή η οποία καλύπτεται από την παρούσα οδηγία, τη συνέχεια που δίδεται στα αιτήματα αυτά, τον αριθμό των υποθέσεων που διερευνώνται, τον αριθμό των προσώπων κατά των οποίων ασκείται δίωξη, τον αριθμό των προσώπων που καταδικάζονται για σοβαρά ποινικά αδικήματα, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες·

- γ) δεδομένα μέτρησης του χρόνου που χρειάζεται μια αρχή από τη στιγμή της παραλαβής αιτήματος για την παροχή απάντησης στο αίτημα αυτό·
 - δ) εφόσον υπάρχουν, δεδομένα μέτρησης του κόστους σε ανθρώπινους πόρους και πόρους ΤΠ που χρησιμοποιούνται ειδικά για εγχώρια και διασυνοριακά αιτήματα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
4. Τα κράτη μέλη οργανώνουν την παραγωγή και τη συγκέντρωση των στατιστικών στοιχείων και διαβιβάζουν τα στατιστικά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στην Επιτροπή σε ετήσια βάση.

Άρθρο 17

Σχέση με άλλες πράξεις

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζουν τις μεταξύ τους διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή ρυθμίσεις για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αρμόδιων αρχών οι οποίες ισχύουν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, εφόσον οι εν λόγω συμφωνίες ή ρυθμίσεις συνάδουν με την παρούσα οδηγία.
2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη υποχρεώσεων και δεσμεύσεων των κρατών μελών ή της Ένωσης που απορρέουν από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με τρίτες χώρες.

Άρθρο 18

Αξιολόγηση

1. Έως [ΕΕ, να αναγραφεί η ημερομηνία: τρία έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας] το αργότερο, και στη συνέχεια κάθε τρία έτη, η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η έκθεση αυτή δημοσιοποιείται.
2. Το νωρίτερο έξι έτη από την ημερομηνία μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις βασικές διαπιστώσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η αξιολόγηση διενεργείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τις απαραίτητες πληροφορίες για την κατάρτιση των εκθέσεων. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα στατιστικά στοιχεία που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 16 και δύναται να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες από τα κράτη μέλη και τις εποπτικές αρχές.

Άρθρο 19

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις ΧΧΥΥ [26 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας (ΕΕ) (...)/2018: ΕΕ, να προστεθεί ο αριθμός της οδηγίας με την οποία τροποποιείται η οδηγία (ΕΕ) 2015/849]. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.
2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 20

Κατάργηση της απόφασης 2000/642/ΔΕΥ

Η απόφαση 2000/642/ΔΕΥ καταργείται από την [ημερομηνία μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο].

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 22

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.
Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος